

ASSIGNATURA:	GEOGRAFIA REGIONAL
Codi:	28965
Professor/-a:	ANTONI DURÀ GUIMERÀ
Cicle:	2n
Semestre:	2n
Nº. Crèdits:	6
Tipus:	TR
Horari de classe:	M J de 13:00 a 14:30
Horari de tutoria:	M de 9:00 a 10:00
Lloc d'atenció als alumnes:	B9-074 GEOGRAFIA
Telèfon:	93 581 2967

Descripció/Objectius:

L'objecte de l'assignatura és l'estudi de l'estructura socioeconòmica i territorial d'un conjunt regional determinat, en aquest cas Espanya. La matèria incideix en l'anàlisi de les principals variables que configuren la geografia de l'Estat espanyol: demografia, societat i cultures, economia, estructura institucional, organització territorial, medi ambient, etc., tot atenent als trets generals i a la diversitat de la seva realitat. A l'assignatura es treballarà tant a partir de continguts teòrics com amb la realització de pràctiques (fonts i mètodes bàsics de l'anàlisi geogràfica).

Temari:

1. Espanya en el context internacional: les coordenades polítiques i econòmiques bàsiques.
 - 1.1. Context polític i econòmic general. Les relacions econòmiques preferents com a indicador.
 - 1.2. El marc ambiental.
2. La població
 - 2.1. Estructura demogràfica: l'envelliment.
 - 2.2. Els fluxos migratoris internacionals i el mercat de treball.
3. L'activitat econòmica
 - 3.1. Estructura del sector agrari.
 - 3.2. Recursos naturals: l'aigua i l'energia.
 - 3.3. La distribució de les activitats industrials.
 - 3.4. Sector terciari: les finances i altres activitats estratègiques.
 - 3.5. Sector terciari: el turisme.
4. Una visió interna: trets bàsics i diversitat
 - 4.1. Desigualtats socioeconòmiques regionals.
 - 4.2. La diversitat cultural.
 - 4.3. L'estructura político-administrativa del territori.
 - 4.4. La dinàmica d'urbanització: regions metropolitanes i litoral.

Bibliografia bàsica:

a) Geografia d'Espanya

- Bielza de Ory, Vicente (coord.) (1989), Territorio y sociedad en España, Madrid, Taurus, 2 volumenes.
- Bosque Maurel, Joaquín; Vilà Valentí, Joan (dirs.) (1989 - 19..), Geografía de España, Barcelona, Planeta, 10 volumenes.
- Farinós, Joaquín (dir.) (2001), Geografía regional d'Espanya, València, Univ. València.
- Gil Olcina, Antonio; Gómez Mendoza, Josefina (coords.) (2001), Geografía de España, Barcelona, Ariel.
- Méndez, R.; Molinero, F. (1993): Geografía de España, Barcelona, Ed. Ariel, Serie "Ariel Geografía".
- Riera, P.; Durà, A. (1991): "Espanya", a: Ascon, R. i altres (dirs.): Geografía Universal, 10 volums, Barcelona, Ed. 92, volum 3 (*Europa I*), pp. 322-359.
- Tamames, R. (1998): Introducción a la economía española, Madrid, Alianza Editorial (23a edició).
- Terán, Manuel de (dir.) (1952 - 1967), Geografía de España y Portugal, Barcelona, Montaner y Simón, 8 volumenes.
- Terán, Manuel de; Solé Sabarís, Ll. (1978): Geografía General de España, Barcelona, Ariel.
- Terán, Manuel de; Solé Sabarís, Luís (dirs.) (1968), Geografía regional de España, Barcelona, Ariel.

Vilà Valentí, Juan (1968), La Península Ibérica, Barcelona, Ariel.
 Gran Enciclopèdia Catalana: veu: "Espanya"
 Enciclopedia Universal Ilustrada Espasa-Calpe (1908-1930): veu "España"
 Gran Enciclopèdia Larousse: veu: "España"

b) Economia

García, J.; Garrido, A.; Parellada, M; Soy, A. (1997): Economía española i mundial, Barcelona, Ed. Univ. Oberta de Catalunya.
 García Delgado, José Luis (dir.) (1999), España economía: ante el siglo XXI, Madrid, Espasa-Calpe. (7ª ed.)
 García Delgado, José Luis (dir.) (2001), Lecciones de economía española, Madrid, Cívitas, 5ª ed.

c) Sectors econòmics

Méndez Gutiérrez del Valle, Ricardo (1988), Las actividades industriales, Madrid, Síntesis.
 Molina, Mercedes (1988), Fuentes de energía y materias primas, Madrid, Síntesis, Col. "Geografía de España".
 Salvà, Pere (1987), La pesca, Madrid, Síntesis, Col. "Geografía de España".

d) Història econòmica

Nadal, J. (1975): El fracaso de la Revolución Industrial en España, 1814-1913, Barcelona, Ariel.
 Nadal, J. (dir.) (2003): Atlas de la industrialización de España, Fundación BBVA / Crítica, Bilbao / Barcelona.
 Madoz, Pascual (1982), Diccionario Geografico-estadístico-histórico de Alicante, Castellón y Valencia, Valencia, Institución Alfonso el Magnánimo.
 Madoz, Pascual (1985) Artículos sobre el Principat de Catalunya, Andorra i zona de parla catalana del Regne d'Aragó al "Diccionario Geografico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de Ultramar", Barcelona, Curial.

e) Història

Artola, Miguel (dir.) (1973-1977), Historia de España Alfaguara, Madrid, Alianza Editorial / Alfaguara, 7 volúmenes.
 Menéndez Pidal, Ramón (primer dir.) (1960 - 200...), Historia de España, Madrid, Espasa-Calpe, volúmenes (es va ampliant).

f) Demografia

Nadal, J. (1966): La población española: siglos XVI a XX, Barcelona, Ariel.
 Puyol Antolín, Rafael (1988), La población española, Madrid, Síntesis.
 Puyol, R. (1997): Dinámica de la población en España: cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX, Madrid, Ed. Síntesis.
 Floridablanca, Conde de (1986), Censo de 1787, Madrid, Instituto Nacional de Estadística

g) Pàgina web bàsica:

Instituto Nacional de Estadística: www.ine.es

Sistema d'avaluació:

La nota és la mitjana entre l'examen, un treball de curs, i les pràctiques.

- Teoria: Examen: 35 % de la nota.
- Treball de curs: 50 % de la nota
- Pràctiques: 15 % de la nota.

Per ser avaluat, cal entregar el treball, totes les pràctiques, i realitzar l'examen. Cal també assolir una qualificació mitjana de 4 en cadascuna de les parts.

Tutoria integrada:

La tutoria es centrarà en el seguiment de petits grups, principalment orientada a l'elaboració del treball de curs. Excepcionalment es podran fer sessions en grups més grans, destinades a repàs de teoria i pràctiques.